

ses a corre-cuita i de manera improvisada. Perquè allò que a les altes esferes dels governs espanyols no sembla haver considerat ningú és que una xarxa territorial no es prepara així com així. De manera que seria un gran perjudici si les caixes del país no arribessin a disposar de tot el temps necessari per a muntar prudentment una xarxa territorial que, a partir del 1993, ja fos capaç d'enfrontar-se a la competència de les institucions financeres de la Comunitat.

Val a dir, però, que, en certa manera, Vilarasau ha sabut esquivar aquestes limitacions a base de crear Grupcaixa, una entitat de serveis financers,

independent i que no està sotmesa a les traves imposades a les caixes. Ara com ara, ja té 134 oficines per tota la península, amb 662 persones empleades. L'any passat tingué un volum d'inversions que passa dels 40.000 milions i els recursos captats foren de l'ordre dels 126.000 milions. En tots dos casos, amb un percentatge moltes vegades superior al de l'any anterior. Si existeix, és perquè treballa desenrotllant nous productes, però sense poder obrir ni llibretes ni comptes corrents. És clar que, per poc que les lleis ho permetessin, Grupcaixa podria fàcilment reconvertir-se en un estol de caixes normals i corrents. □

LA CITRICULTURA A DEBAT

Pors i passions d'un cultiu

Aquest dies s'ha celebrat a València la Conferència Citrícola 88, un debat on l'optimisme del president Joan Lerma fou contradit per les diverses intervencions.

Rafael Castelló

Al hall de la Fira Mostrari Internacional, a València, l'idioma oficial, el dimecres 18, el dijous 19 i el divendres 20, era el català. Fonamentalment, variants de l'Horta i la Ribera. La pancarta d'entrada ens posa sobre la pista: «Conferència Citrícola-88». No obstant, el discurs d'obertura del molt honorable president de la Generalitat, **Joan Lerma**, i l'exposició de banderes, ens avisa de la presència de participants no catalanoparlants. Això sí, al final, una salutació per als autòctons.

El saló d'actes de la Fira, molt concorregut. De gom a gom, que se'n diu. Els mitjans de comunicació, quasi tots presents: premsa, ràdio i televisió. L'obertura va estar presidida per **Joan Lerma**, per **Eugeni Burriel**, delegat del govern central al País Valencià, i per **Lluís Font de Mora**, conseller d'Agricultura i Pesca de la Generalitat valenciana.

Joan Lerma va fer una intervenció plaent, optimista. Amb alguns punts contradictoris. Va ser optimista per les xifres de producció i exportació, sobretot a Europa; per la situació comparativa amb la resta de competidors (Marroc, Israel...). Però, al mateix temps, reconeixia l'existència de

Lluís Font de Mora.

problemes al sector. Problemes amb els preus, problemes de col·locació del producte a Europa, problemes d'organització del sector... No es pot ser optimista pel nivell de producció i exportació, sense córrer el risc que l'augment de l'oferta redueca el nivell de preus. No s'acaba de veure com es pot estar optimista per l'augment de les exportacions, sobretot a Europa, i després parlar de problemes de col·locació del producte, «sobretot a la CEE». Al president, se li oblidà apuntar el que poc

després ens comentava **Joan Ramon Peris**, secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià, ponent de la conferència, i el mateix **Lluís Font de Mora**, conseller d'Agricultura.

Per a Joan Ramon Peris, «és cert que les exportacions han augmentat, però cal remarcar que el descens del nivell de preus ha compensat aquest increment, provocant que els diners ingressats per aquest concepte siguin menors que els de l'any anterior». I per a Lluís Font de Mora, «el problema actual està, fonamentalment, en el creixement de la producció, que fa que els efectes negatius (de la caiguda de preus) no siguin compensats pels avantatges derivats de la firma de l'Acta d'Adhesió».

Però, en això, també hi estan d'acord els tècnics. Així, en la ponència presentada per **Pedro Serra Sister**, director de l'Institut d'Agroquímica i Tecnologia d'Aliments (IATA), aconsella «reduir en un 20 per cent la nostra producció de navelina», «un 30 o 40 per cent de les plantacions de satsuma haurien de desaparèixer com a tals», «no hauríem de produir més de 800.000 tones de clementines» (actualment la producció és de 900.000), i, «en general, hauria de frenar-se l'expansió de la citricultura».

Davant d'aquest consell, Lluís Font de Mora apunta que «l'entrada d'Espanya en la CEE comportarà el canvi de paisatge. En efecte, la possibilitat de produir fora de temporada, l'avançament a les collites europees i, en definitiva, l'aprofitament de la nostra renda de situació, afavorirà l'enfortiment del sector hortícola i la fructicultura, i es traduirà en el trencament del monocultiu de la taronja». No obstant aquesta tendència, diguem-ne natural, la Conselleria haurà de propiciar que, d'alguna manera, es frene l'expansió incontrolada del taronger i la resta de cítrics. Tant pels beneficis econòmics que reportarà per al sector en general com per motius mediambientals. I pensem en l'escassetat de recursos hídrics i la contaminació per l'adobat nitrogenat. Problemes globals, però sobre els quals la Conselleria d'Agricultura té molt a dir.

En aquest punt, el conseller central va la seua anàlisi en els aspectes econòmics, i assenyalava que el problema de la producció està en la seua col·locació. Així, proposava dos tipus de mesures. Per una banda, actuacions en el temps. D'acord amb allò que apuntaven els tècnics, els cítrics al País Valencià es produeixen *a colps* en el

temps. Sobretot, al principi de campanya. És per això que cal aconseguir campanyes més harmòniques. Per a aconseguir-ho, s'ha de produir una redistribució varietal cap a espècies més tardanes. Tendència que ja comença a observar-se.

Lluís Font de Mora ens comentava que, darrerament, havia tingut una entrevista de cinc hores amb el ministre homònim, **Carlos Romero**. En aquesta entrevista, el tema central va ser el sistema d'ajudes que cal instrumentar per a facilitar aquesta reconducció de les varietats cítriques. Perquè, tot i que la iniciativa privada, els productors, sempre han actuat amb ajudes o sense, amb les ajudes de l'administració les reestructuracions seran menys traumàtiques, les reconduccions varietals poden tenir una major base tècnica i, en tot cas, el procés sempre serà més accelerat.

Per altra banda, per a millorar la col·locació de la producció citrícola es proposen mesures, actuacions en l'espai. Aquestes són les que fan referència als mercats. Així, Font de Mora apuntava que «no és suficient comprovar que les quotes de mercat de la competència es redueixen; els mercats, cal

Joan Ramon Peris.

ampliar-los: als que ja estem, i trobar-ne de nous. I, per això, hi ha mesures i es poden ampliar». Però, també deia que no es pot oblidar el mercat interior, «que encara no ha tocat sostre», i assenyalava el paper central que

acomplia la publicitat que, segons ell, havien de cobrir entre l'administració i els interessats.

En definitiva, per a Lluís Font de Mora, «no hi ha caos al sector citrícola, com algun grup vol fer veure; hi ha problemes seriosos, però, com tots els problemes, tenen solució». I es comprometé a aplicar les conclusions de la conferència, en la mesura de les possibilitats de la Generalitat.

Per a Joan Ramon Peris, els problemes centrals són de caire estructural. I així destacava la situació del mercat de terres, de la dedicació a temps parcial, la disgregació dels productors i la debilitat de l'associacionisme reivindicatiu, és a dir, del sindicalisme agrari; en definitiva, la falta de consciència dels llauradors.

Així, proposava mesures que actuen sobre el mercat de terres per a augmentar la transparència i evitar l'especulació i l'excessiva parcel·lació; mesures que donaren un tractament diferenciat, en les ajudes i subvencions, als llauradors que tingueren l'ocupació principal en l'agricultura; mesures de suport a les agrupacions de productors, que, tot i que el sector citrícola és el més avançat, tenen molt a caminar, encara; i, finalment, un aclariment, per

E L J A R D Í D E

LES LLETRES

TINGLADO

FIRA DEL LLIBRE 27 MAIG AL 5 JUNY
VALÈNCIA V I V E R S

l'administració, sobre la representativitat dels agricultors de cara a poder aconseguir un índex superior de participació i conscienciació sindical.

Però, a més a més, la Unió de Llauradors i Ramaders presentava dues comunicacions. L'una sobre el pas dels cítrics marroquins i, l'altra, sobre la composició del Comitè de Gestió dels Cítrics. En aquesta segona, la proposta d'aquest sindicat és una composició paritària entre producció i comercialització. En aquest moment, el Comitè de Gestió té una representació del 70 per cent de comerciants i el 30 per cent de productors. La Unió proposa el *fifty-fifty*, augmentant la representació dels llauradors i de les cooperatives.

En aquest tema, el conseller apuntava que «el Comitè de Gestió dels Cítrics necessita adaptar-se a la situació europea: un organisme interprofessional, d'informació, de relació, de presió..., però és el sector el que ha de decidir el que vol».

Com pot veure's, una conferència amb temes d'interès capital per a l'economia valenciana, tot i que molts altres quedaven en cartera. Esperem que la pròxima conferència citrícola no ens faça esperar tant com aquesta. La darrera es va fer el 1926. I és que, com deia Font de Mora, «als agricultors valencians, la citricultura els desperta passions i pors, com les nòvies. Passió per tenir-la i por de perdre-la». □

tats de tota mena a l'impost de l'IRPF. La més important és l'elevació del mínim exempt per a presentar la declaració. De fet, s'ha augmentat de les 500.000 pessetes a les 840.000, sempre que aquests ingressos vinguen del rendiment del treball personal o del capital mobiliari i d'increments patrimonials que no superen en conjunt les 200.000 pessetes. Els assalariats ho tenen més clar que ningú: les nòmines ho diuen tot i difícilment es pot escapar a l'ull d'Hisenda.

JOSEP BORRELL TRACTA DE POSAR UNA TRAMPA ALS ESPECULADORS

Hisenda contraataca els empresaris

Una campanya d'inspecció engegada pel Ministeri d'Economia i Hisenda afectarà, sobretot, els agricultors, els empresaris i els professionals. Amb aquest pla, el País Valencià serà el més castigat per Hisenda.

P. M.

Des del 2 de maig, Hisenda manté les portes més obertes que mai. Tota persona física que ingresse anualment més de 840.000 pessetes està obligada a fer la declaració de l'impost sobre la renda. A tot l'Estat espanyol serem quasi vuit milions de ciutadans els obligats a declarar els guanys. Però Hisenda no se'n fia i ha posat en marxa el pla d'inspecció.

El secretari d'estat d'Hisenda ho ha dit ben clar: «aquest país té massa especuladors i ¿per quina estranya raó s'ha de sotmetre a una escala de gravamen progressiva la renda d'un treballador i no la d'un especulador? És —segons Borrell— una pregunta que tan sols té una resposta política».

Enguany hi ha nove-

Seu del Ministeri d'Economia i Hisenda.

Carlos Solchaga.

Els qui ho tenen més negre, especialment en la campanya d'inspecció que s'acaba d'iniciar, són els empresaris, els professionals i els agricultors. Els màxims responsables del Ministeri d'Economia i Hisenda no es creuen que a Espanya hi haja centenars de milers d'empresaris que declaren unes facturacions al llarg de l'any que no superen els tres milions de pessetes. El mateix passa amb els agricultors: Hisenda tampoc es creu que els ingressos d'aquest col·lectiu siguin inferiors al milió de pessetes i, pel que respecta als guanys dels professionals, resulta difícil d'entendre que la major part d'ells declaren *facturacions* per sota dels tres milions de pessetes.

¿Com actua la inspecció?

El pla d'inspecció per a 1988 és senzill. El cos d'inspecció vol informació de tota mena i la millor manera d'obtenir-la és controlant les fonts d'ingressos. Aquesta és la raó bàsica